

Vihula mõisa
kinkekaardi võitja
on selgunud

lk 2

Maadlused tuleb ära
pidada trennisaalis

lk 3

Palju õnne,
kallis Eesti!

Haljala Valla Sõnumid

Palmse Mõisa uus direktor Janne Kallakmaa: olen õnnelik, et elu mind just Palmse mõisa tööle on toonud

Oktoobris kuulutas sihtasutus Virumaa Muuseumid välja konkursi Palmse Mõisa direktori leidmiseks. Palmse mõisaprouaks soovis saada pea 20 kandidaati, kelle seast valiti uueks juhiks Janne Kallakmaa (pildil). Janne on pikalt töötanud avalikus sektoris, kuid viimased kuus aastat olnud Anija mõisa hing ja eestvedaja. 4. jaanuaril asus Janne juhtima aga Eesti mõisate kroonjuveeli – Palmset.

„Kuidagi on mul elus nii läinud, et ma pole kordagi pidanud töökohti otsima. Õigel ajal on see õige töökoht ise minuni jõudnud. Ka Palmseesse sattusin tegelikult nii, et mind kutsuti konkursist osa võtma,“ sõnab värske Palmse mõisa juht. Janne sel hetkel tegelikult uut töökohta ei otsinudki ning kuni konkursi lõpuni polnud ta päris kindel, kas töökohavahetuse päriselt ka ette võtab. „Praegu olen aga õnnelik, et elu mind just Palmse mõisa tööle on toonud. Anija mõisas sai suur töö tehtud ning samm tuli edasi astuda.“

ESIMENE KUU PALMSES ON JANNEL MÕÖDUNUD KENASTI. Uued kolleegid on ta hästi vastu võtnud. „Tunne on selline, nagu oleksin siin juba kolm kuud olnud. Inimesed on rõõmsad ja avatud. Õhtuti loen kingituseks saadud raamatut, mis jutustab perekond von der Pahlenite ajaloost, nii saab

varsti ka mõisa ajaloo selgeks. Hetkel sujub kõik hästi,“ kommenteerib Janne oma esimest töökuud Palmse.

Küsid Jannelt, et mis muudatused ootavad Palmset tema juhtimisel ees, vastab ta, et pole lammutaja tüüpi, mistõttu jääb kõik alles. Omalt poolt soovib Janne kõigele heale lisada juurde veidi vürtsi, uuendusmeelsust ja värsket pilku. „Kuna ajalugu elab siin, siis tuleb seda sajandite pikkust kauni töö tulemust iga hinna eest hoida ja edasi viia. Muudatusi kindlasti tuleb, sest minu pilk Palmsele on praegu veel suuresti nii-öelda värava tagant. Värske pilk on oluline, et vaadata Palmset läbi külastaja silmade,“ lausub Janne Kallakmaa, kelle sõnusi peab Eesti mõisate kroonjuveel pakkuma külalislakket, väga head ja meeldejäävat kogemust külastajatele. Selleni jõudmise on Janne võtnud ka omale eesmärgiks.

PALMSES ON HETKEL PÕNEVAD AJAD. Tööle asus uus peakokk ning uusi inimesi lisandub veelgi. Taas on Palmse Mõis ka hotellipidaja rollis, sest vanas viinaköögis asuva hotelli opereerimise eest vastutab taas mõisapere. Värske mõisa juht näeb suurt potentsiaali koostöös kogukonna, valla ja teiste piirkonna turismi- ning väikeettevõtjatega. „Meie kõigi ühine eesmärk võiks olla piirkonda esile

tõsta ja siinset elu elavdada. Sellest saame kasu me kõik ja võti peitub omavahelises koostöös,“ leiab Janne. Selles, et Haljals asub peale Palmse veel kaks mõisa – Sagadi ja Vihula, näeb Janne ainult head – tema sõnul pole konkurents midagi halba, aus konkurents on innustav ja suurepärane alus koostööpartneriteks kasvamisel.

Varasemast rohkem soovitakse rõhku panna lastele ja haridusasutustele suunatud programmi- de väljatöötamisele. „Kos Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Keskkonnaametiga peame plaani, et erinevaid programme, mis just koolidele ja õpilastele suunatud, välja töötada. Haridusasutustel soovitame meie tegemistel silma peal hoida, et juba sügisel õppekäik Palmse ette võtta,“ kutsub Janne koole üles koostööle Palme mõisaga.

VIIE AASTA PÄRAST NÄEB JANNE, ET PALMSE MÕIS ON SENISEST ELAVAM. „Kui avad mõisa värava, näed kostüümides tegelasi ja kogu ümbritsev atmosfäär peaks toetama tunnuslauset – ajalugu elab siin. Külastaja jaoks peab olema mõisa külastamine üdini meeldiv kogemus – lisaks kogu selle

suursuguse nägemisele, peab inimene seda kõike ka päriselt tundma ja tajuma. Viie aasta pärast ei tohiks kellelegi olla küsimuseks, miks ajalugu just siin – Palmse – elab,“ pajatab Janne Kallakmaa eesmärgi, milleni koos meeskonnaga liigutakse.

„Palmse Mõis ootab kõiki endale külla – tulge nautige kõike, mida on Eesti mõisate kroonjuveelil meile pakkuda,“ sõnab Palmse mõisa direktor Janne Kallakmaa lõpetuseks.

SOOVIME JANNELE UUES AMETIS PALJU EDU JA TULEMUSLIKKU KOOSTÖÖD KOGU MEIE PIIRKONNAGA!

Janne saabumisega Palmse mõisa leidsid ka üle pooleteisttuhande uue Facebooki jälgija tee mõisa Facebooki kontole. Sa ka Sina osa Palmse mõisa tegemistest ja kaunistest fotodest – hakka mõisa jälgima nii Facebookis kui ka Instagram'is. Mõisa kodulehelt leiab ka hulganisti informatsiooni, vaata järgi www.palmse.ee.

Kent Kerner
toimetaja

Palmse mõis. Foto: Timo Loosaar

VALLAVANEMA VEERG

Uus aasta on alanud Haljala vallas tegusalt. Töös on mitmed olulised projektid, kuulutasime välja Haljala koolihoone ja võimla ehitushanke, tegelesime lumetõrje muredega, sõnastame plaane 2021. aastaks ja esitasime vallavalikogule menetlemiseks selle aasta eelarve eelnõu. Olen kindel, et tegusust jätkub sellesse aastasse palju.

Saame olla rõõmsad, et Haljala vald on maakonnas üks kahest omavalitsusest, kus elanike arv pole möödunud aastal kahanenud. Teeme vallavalitsuse meeskonnaga igapäevaselt tööd selle nimel, et üha enam inimesi Haljala valda elama

asuks. Soovime pakkuda heal tasemel avalikke teenuseid, olla oma inimeste jaoks olemas nii nõu kui ka jõuga ja viia ellu vallaelanikele olulisi projekte, mis vallaelu edasi viivad. Need eesmärgid on kindlasti ka märksõnadeks vallavalitsuse tööplaanide koostamisel.

Haljala koolihoone ja võimla ehitushange on avalikustatud. Nüüd jääb vaid oodata tulemusi, mis peaksid selguma märtsi keskel. Senikaua teeme ettevalmistusi kooli kolimiseks asenduspindadele ja õppetöö sujuvaks korraldamiseks koolihoone ehituse ajaks. Aasta on alanud ka meie jaoks positiivsete otsustega. Majandus- ja

Kommunikatsiooniministeerium toetab Haljala valla teede ja tänavate korrashoidu 120 000 euroga. Korda saavad mitmed elanike jaoks olulised teelõigud. Samuti edeneb Haljala aleviku soojatorustiku rekonstrueerimisprojekt, kuna Keskkonnainvesteeringute Keskus toetas seda 125 000 euroga.

Kahjuks pole koroonaviirus kuhugi kadunud ning ka uue aasta alguses peame tegema suuri jõupingutusi, et viiruse levikut ohjata. Täna kõik, kes on käitunud vastutustundlikult ning ära hoidnud suuremad haiguspuhangud meie vallas. Jälgime hügieeninõudeid, hoiame distantsi ja

kanname maski – pingutame üheskoos, et 2021. aasta lahendaks koroonakriisi.

Veebruaris tähistame kalli Eesti 103. aastapäeva. Kindlasti tuleb saabuv aastapäeva tähistamine veidi erinev, kuid loodetavasti ei jää ka erilistes oludes pidulikkusest ja isamaalisusest puudu. Soovin õnne Eestile ja kogu Haljala vallale! Kaunist saabuvat vabariigi aastapäeva, head inimesed!

Ivar Lilleberg
Haljala vallavanem

TEATED

Muutunud on vallavalitsuse teenistujate telefoninumbri

Alates 11. jaanuarist 2021 muutusid Haljala vallavalitsuse teenistujate telefoninumbri. Muudatus on tingitud lauatelefonide kasutamisest loobumisest ning mobiiltelefonide kasutusele võtmisest. Kasutusse jäävad vallavalitsuse üldtelefon 325 8639, teenuskeskuse telefon 327 8220 ning juba varasemalt kasutuses olnud mobiiltelefonide numbrid.

HALJALA VALLAVALITSUSE TEENISTUJATE KONTAKTTELFONID:

vallavanem Ivar Lilleberg	5656 6930
finantsjuht Sirje Laigu	5787 7875
pearaamatupidaja Merike Hunt	327 8228
haridusjuht Kristi Tomingas	5361 8907
avalike suhete spetsialist Katrin Kivi	5194 7655
vallasekretär Riina Must	5787 7535
kantseleispetsialist Marika Sundla	5787 7255
teabespetsialist Ingrid Nurmsalu	510 6244
teabespetsialist Marju Kirsipu	5336 4212
sotsiaaltöö juht Airi Öösalu	5646 2167
sotsiaaltööspetsialist Urve Vogt	5656 6931
sotsiaaltööspetsialist Eha Veem	5669 4345
sotsiaaltöötaja Malle Laos	5660 6850
lastekaitsespetsialist Helgi Vassar	5344 8069
sotsiaaltöö tugiisik Katrin Lille	5663 2439
sotsiaaltöö tugiisik Marge Tambik	5664 4131
majandus- ja hankejuht Arvo Sirel	5621 7200
arendus- ja kogukonnaspetsialist Anneli Kivisaar	525 1127
ehitusspetsialist Heldur Veidenbaum	5669 4496
planeerimis- ja keskkonnaspetsialist Kuldar Pärn	505 1127
järelevalvespetsialist Tiit Jõgi	509 8813
maakorraldusspetsialist Siiri Püss	5695 5673
majandusspetsialist Arvi Ööpik	518 2641

Vallavalitsus kinnitas uue vallalehes reklaami avaldamise hinnakirja

13. jaanuaril võttis Haljala Vallavalitsus vastu korralduse, millega kehtestati infolehes Haljala Valla Sõnumid reklaami avaldamise hinnad ja põhimõtted alates 1. veebruarist 2021. Hinnakirja lisati juurde üks uus reklaamipind suuruses ¼ lk ja reakuulutuse avaldamise hind. Varasemalt reakuulutuse avaldamise maksumust kinnitatud polnud, mistõttu oli lühiteadete avaldamine tunduvalt kallim. Teiste reklaampindade hindasid ei muudetud.

Haljala Valla Sõnumid uus hinnakiri:

1/54 lk (44x38mm) – 10 eurot;
1/24 lk (42x80mm; 88x38mm) – 20 eurot;
1/12 lk (88x80mm) – 32 eurot;
1/8 lk (134x80mm; 88x122mm) – 48 eurot;
1/4 lk (134x184mm; 180x134mm) – 96 eurot;
reakuulutus (kuni 170 tähemärki) - 5 eurot.

Sama korraldusega kinnitati tingimused, mis on eelduseks reklaami avaldamisele Haljala vallalehes: ühele reklaampinna ostjale müüdava maksimaalse reklaampinna suurus on 1/4 lk; nõuetekohane reklaam on toimetusele edastatud hiljemalt kuu 15. kuupäevaks; reklaampinna ostja on tasunud Haljala vallavalitsuse poolt esitatud arve õigeaegselt; lehes on reklaami avaldamiseks sobiv vaba pind.

Tasuta avaldatakse vallalehes Haljala valla territooriumil tegutsevate vabaihenduste tegevusega seotud ning vallavalitsuse hallatavate asutuste reklaam.

Vastav Vallavalitsuse korraldus on leitav valla veebilehelt: www.haljala.ee/toimetuse-info-ja-reklaami-tellimine.

Kent Kerner
toimetaja

Vallavalitsus tunnustas keerulise aastaga hakkamasaamise eest

Haljala vald tänas aasta lõpu eel valla allasutusi, kohalikke mittetulundusühinguid ja ettevõtteid ning eeslinnitöötajaid. Lõppev aasta on olnud keeruline ja teistmoodi, kingipakiga sooviti meie inimesi tunnustada ja neile sellega rõõmu valmistada.

Tänamiseks pandi kokku kingipakid, millest leidis meie oma inimeste tehtut, midagi magusat ja soolast ning Haljala valla 2021. aasta kalendri. Allasutuste töötajad ning Võsu ja Haljala koolide õpilased said endale kingituseks ka Haljala valla korduvkasutatavad maskid ning helkurid – ikka selleks, et meie inimesed oleksid hoitud viiruste ja õnnetuste eest.

Kingipakkides oleva jõulukaardi sisse oli kirjutatud veebiaadress, kust avanes järgmine „kingitus“ – vallavanema videotervitus ja kohaliku muusiku Kaire Rapuri virtuaalne kontsert.

Kingipakkide, virtuaalkontserti ja kaitsemaskide kohta jagasid oma mõtteid Haljala Lasteaed Pesapuu direktor, Võsu Kooli di-

rektor ning Vallavolikogu haridus- ja noorsookomisjoni esimees:

Haljala Vallavolikogu haridus- ja noorsookomisjoni esimees Grete Tomingas tunneb heameelt, et vallavalitsus on enne viiruse uue laine suuremat pealetungi mõelnud ka korduvkasutatavate maskide peale. „Ühekordsed maskid on koolis kasutada olnud juba eelmisest õppeaastast ning noortele oleme maskide kasutamisega seonduvat selgitanud, samuti distantsihoidmise reeglit ning käte pesemise vajalikkust,“ sõnas Grete Tomingas, „Noored kannavad maske hoolega – nägime seda juba detsembri alguses näiteks liinibussides. Kindlasti annab vallapolne väike kingitus sellelegi hoogu juurde“.

Võsu Kooli direktor Aet Kruusimägi tänas koolipere nimel vallavalitsust küllusliku kingipaki eest. „Alati on tore tutvuda oma kodukoha tegijatega, kes pakuvad mõnusalt võrtsikat jõulujooki, kauneid piparkooke ja suussulavaid käsitoõkõmme. Vallavanema tervitust oli huvitav vaadata, see oli üle-

vaatlik ja konkreetne. Maske kanname uhkusega ja näitame ka teistele, et meie vald hoolib oma inimestest,“ lausus Võsu Kooli direktor.

Haljala Lasteaed Pesapuu nimel jagas tänusõnu kingipaki ja virtuaalkontserti korraldamise eest direktor Riina Tamberg, kelle sõnul oli kingipakk ja videotervitus nende jaoks väga siiras ja positiivne üllatus, sest midagi sellist pole varasemalt tehtud. „Kogunesime peale vallavalitsuse esindajate lahkumist kollektiiviga muusikasaali, kus lugesime ette jõulukaardi, jagasime laiali rühmadele saadetud kingitused ja kaitsemaskid ning vaatasime üheskoos videotervitust,“ kommenteeris Riina Tamberg. Lasteaia direktori sõnul on kogu kollektiiv korduvkasutatavate kaitsemaskide eest väga tänulik. „Tunneme, et läbi selle kingituse on meist tõeliselt hoolitud. Mina isiklikult kannan meeleldi Haljala valla tähisega kaitsemaski, sest on uhke olla Haljala valla kodanik,“ lisas Riina Tamberg.

HVS

Hajaasustusprogrammi taotlusvoor on avatud

2021. aasta Hajaasustusprogrammi taotlusvoor on avatud 1. veebruar kuni 1. aprill 2021.

HAJAASUSTUSPROGRAMMI RAAMES TOETATAKSE:

majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamist (puurkaevud, veetrassid)
elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamist (reovee kohtkäitlusrajatised: kogumismahutid, biopuhastid, septikud, imbväljakud, trassid)
aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamist,
leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamist (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud

elektrivõrguga).

PROGRAMMI TINGIMUSED:

Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maa- piirkonnas asuv majapidamine.

Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematu taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.

Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projektile võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.

Taotluse esitamise päeval peab eelmise

toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. septembriks 2022.

Projekti omafinantseering on vähemalt 33% projekti maksumusest ja maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot.

Taotluse esitamiseks on vajalik vähemalt kahe erineva ettevõttepoolt võrreldava hinnapakkumise olemasolu projekti tegevuste elluviimiseks.

Rohkem infot leiab valla kodulehelt www.haljala.ee.

Arenduskoja LEADER toetuste projektitaotluste vastuvõtt toimub 1.–5. märtsini

Kohalik LEADER tegevusgrupp MTÜ Arenduskoda võtab vastu LEADER strateegia meetme toetuste projektitaotlusi.

Meetme 1.2 „Mikro- ja väikeettevõtete arendamine“ projektitoetuse taotlusi saab esitada läbi E-PRIA 1. märtsist (kell 8.00) kuni 5. märtsini (kell 16.59) 2021. aastal. Toetust saab taotleda seadmete soetamiseks.

Infopäev toimub virtuaalselt Zoom-keskkonnas 3. veebruaril kell 15. Registreerimine infopäevale kuni 31. jaanuarini meilil arenduskoda@arenduskoda.ee (saata meilile osaleja nimi, äriühingu nimi ning osaleja meiliaadress).

Taotluste hindamistulemuste paremusjärjestuse kinnitab MTÜ Arenduskoda juhatus hiljemalt 45 päeva pärast taotluste

vastuvõtuvooru lõppemist.

Toetuse ja nõustamise kohta saab teavet ja juhendmaterjale MTÜ Arenduskoda veebilehelt arenduskoda.ee. Info: arenduskoda@arenduskoda.ee ja tel 5648 5208.

Rohkem informatsiooni leiab: arenduskoda.ee/et/.

PILTUUDIS

Koostöös Vihula Manor Country Club & SPA-ga loosis Haljala vald kõigi 2020. aastal siis elama asunud uute elanike vahel välja kinkekaardi mõisa külastamiseks. Loosiratta tahtel on võitja Taavi Pops.

Õnneliku võitja sõnul pole ta kunagi ühegi loosimise ega lotopileti-ga midagi võitnud, mistõttu oli suur üllatus vallast selline telefonikõne saada.

Võime olla rõõmsad, et Haljala vald on Lääne-Virumaal üks kahest omavalitsusest, kus elanike arv pole möödunud aastal langedud. Meie inimesed on meie valla suurim väärtus, mistõttu oleme õnnelikud iga uue Haljala valla elaniku üle!

Fotol kinkekaardi võitja Taavi Pops vallamajas kingitust kätte saamas.

Maadlused tuleb ära pidada trennisaalis

Haljala võimlas toimuvad Caaro SK treener Marger Pormanni juhendamisel teist aastat. Selle aja- ga on tee maadlustrenni leidnud küm- mekond last.

Maadlustreener Marger Pormann räägib, et spordiklubi alustas tegutsemist 2017. aastal. „Spordiklubi peame isaga kahe peale. Kogemust meil mõlemal maadluses jagub ja sellest tekkis ka mõte teadmisi ja osku- si teistega jagada,“ lisab Marger. Kogemust on nii Margeril kui ta isal Valeri Pormannil tõesti palju - mõlemad on tulnud maadlu- ses Eesti meistriks.

Maadlustrenni kohta on selles trennis üpr- is vähe maadlemist, kuid treeneri sõnul ei koosnegi trenn ainult maadlusest. „Trenni- des on suur osa füüsilisel treeningul, samuti tehnika lihvimisel. Kui enamus spordiala- del tuleb õppida, kuidas mitte kukkuda, siis maadluses on vastupidi – ka kukkumist tuleb õppida, et endale mitte viga teha,“ sõnab Marger Pormann. Maadluses olevat üldse õnnestumise valemis tehnikal suur roll – 50 tehnikat ja 50 jõudu, plussmargi võib asendada motivatsiooni, töökuse ja lapsevanemate toetusega, sest ilma nendeta valem kuidagi kokku ei hakka.

Küsimusele, et kas maadlustrennis õpi- tud võtted trennisaalist väljapool käiku ei lähe, vastab treener kindlalt eitavalt: „Meil on lastega kokkulepe, et väljaspool trenni me ei maadle. Kui eesmärgiks on iseseis- valt või sõbra abiga midagi juurde õppida või enda võtteid arendada, on maadlemine lubatud ja isegi soovitatav, kuid teistel ees-

Maadlustrenn on minu jaoks hea koht pingete maandamiseks, trenni tehes halbu päevi justkui polegi. Võistlustel meeldib väga osaleda, pingutan nende nimel palju. Kahro Pallon, 12aastane

märkidel see kind- lasti lubatud pole“. Kogu treeningprot- sessis on oluline ka sotsiaalne ja vaimne pool. Palju tööd tuleb teha oma mõte- tega ja läbisaamine teiste maadlejatega peab olema hea. „Võistlusmatil ollak- se justkui vaenlased, kuid hiljem tuleb hoolimata tulemu- sest lahku minna sõpradena,“ kom- menteerib treener.

Maadlus- võistlusi toi- mub tava- tingimustes palju, pea iganädala- selt. Võist- luste oluline roll on anda tagasisidet, et mis läks hästi ja millega tuleb veel vaeva näha. Võistluste rohkus annab aimu sellest, kui populaarne maadlus spordialana Eestis

Foto: Avo Seidelberg

Mulle meeldib väga võistelda. Võita on ka tore! Ema küll alguses kõhkles, et kas peaksin maadlustrenni minema, aga nüüd toetab väga. Peale minu trennis veel kaks tüdrukut. Tulge teised ka! Kaisa Pallon, 10aastane

on tegelikult on. Maadlustreener Marger kut- sub kõiki huvilisi trenni: „Tren- nid toimuvad esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 15.30 Haljala võimlas ning on lastele tasuta.“ Ühendust saab treeneriga mei- liaadressil marger.promann@ gmail.com või telefonil 518 9060. Kent Kerner toimetaja

HEA TEADA

Salakaval vingugaas - sinu elu päästab vingugaasiandur

PEAVALU, NÕRKUS, VÄSIMUS, IIVELDUS, OK- SENDAMINE.. HAIGESTUMINE GRIPPI? EI, HOOPIS VINGUGAASI (CO) MÜRGITUSE ESIME- SED TUNDEMÄRGID. Vingugaas on lõhnatu, maitsetu ja värvitu gaas. Hingates sattub vingugaas inimese organismi, kus see rea- geerib hemoglobiiniga. Veri kaotab võime transportida hapnikku, selle asemel ringleb organismis hemoglobiiniga reageerinud vingugaas, põhjustades organites hapniku- puuduse, mille tagajärjel inimene lämbub.

1. JAANUARIST 2022 ON VINGUGAASIAN- DUR KOHUSTUSLIK KÕIKIDES TAHKEKÜTTEGA ELURUUMIDES, KORSTNAGA ÜHENDATUD GAASISEADMEGA ELURUUMIS ON VINGUGAA- SIANDUR KOHUSTUSLIK OLNUD 2018NDAST AASTAST.

VINGUGAAS TEKIB IGASUGUSEL PÕLEMISEL HAP- NIKUVAESES KESKKONNAS. Vingugaas levib ruumi ahjust, mille siiber on liiga vara kinni pandud, garaažis töötavast mootorsõidu- kist, valesti reguleeritud gaasipliidist või halva tömbega gaasiboilerist. Oht vingugaasimürgistuseks tekib siis,

kui ruumis on vähe puhast õhku.

Vingugaasi mürgistuse tunnused olenevad sissehingatavast CO kogusest. Vähesel kogusel sissehingamisel tekib pulseerimine oimu- kohtades, uimasus, nõrkus, peavalu, kohin kõrvades, iiveldus, oksendamine, pisara- tevoolus, kõhatamine. Edasi võivad esine- da unisus, teadvusekadu, hingamishäired. Raske mürgistuse korral kaotab inimene teadvuse, ajutegevus lakkab, saabub surm. Kõige tundlikumad on vingugaasimürgituse suhtes lapsed, hingamiselundite ja vererin- gehaigusi põdevad inimesed.

Paigalda vingugaasiandur kasutusjuhendi järgi! Vingugaasianduri ülesanne on tea- vitada, et on oht mürgist vingugaasi sisse hingata. Üks vingugaasiandur on mõeldud kasutamiseks ühes ruumis, kuna seade näi- tab vaid anduri juures leviva CO taset. Niis- kesse ruumi sobib paigaldada andur, millel on tähis IP 44.

NB! PEA MEELES, ET VINGUGAASIANDUR EI ASEDA SUITSUANDURIT EGA VASTUPIDI.

Liina Järvi, Ida päästkeskus, ennetusbüroo nõunik

LÜHIDALT

Projekt „Võsu kandi lugu“ sai rahastuse

MTÜ Võsu Eakate Selts Meelespea sai ra- hastuse KOP programmist oma projektile „Võsu kandi lugu“. Projekti eesmärgiks on põlvkondade vahelise koostöö tulemuse- na jäädvustada Võsu ajaloo kultuuripäran- dit fotostendina. Meelespea seltsi liikmed koos noorteklubi liikmetega koguvad infot nendest kultuuritegelastest, kes on tuntud

olnud üle Eesti ja rohkemgi, kes on olnud seotud Võsuga, siin puhunud ja elanud. Pro- jekti käigus valmib niinimetatud kuulsuste sein ja ka fotonäitus Võsu fotodel aastatel 1900–2020. Projekti lõpptähtaeg on käes- oleva aasta september.

Riina Kaptein

TEATED

Anna oma panus liikuvusteenuste paremaks korraldamiseks

Kutsume kõiki Haljala valla elanikke ja suvila omanik- ke osalema maakonna liikuvusuuringus. Küsimustik on mõeldud oma igapäevaste liikumisviiside ja nendega seo- tud probleemide edastamiseks. Vastused on olulised üldplane- ringu koostamisel ja ühistranspordi paremaks korraldamiseks.

Uuringu tulemused on aluseks avaliku ruumi, liikuvusteenuste ja säästvate liikumisviiside arendamisele Haljala vallas ja Lää- ne-Viru maakonnas. Saadud vastuste põhjal on omavalitsustel võimalik parandada inimeste liikumisvõimalusi ja paremini pla- neerida liikuvustegevusi.

Küsimustikku saab täita valla veebilehe avalehelt, vastamiseks kulub aega ligikaudu 20 minutit. Küsimustikule saab vastata kuni 9. veebruarini. Teie vastused on anonüümsed ja neid kasutatakse uuringu tulemuste esitamisel üldistatult.

Uuringu viib läbi Tallinna Tehnikaülikooli Logistika ja trans- pordi teaduskeskuse uurimisrühm koostöös Linnalabori, Eesti Kunstiakadeemia ja Säästva Eesti Instituudi ekspertidega. Uu- ringu läbiviimist rahastatakse Euroopa Liidu Sotsiaalfondi meet- mest „Kohalik ja regionaalne arendusvõimekus“ ja Lääne-Viru maakonnas üldplaneeringuid koostavate kohalike omavalitsuste

Haljala vald sai lisaraha teede ja tänavate korrashoiuks

14. jaanuaril kinnitas Vabariigi Valitsus kohalike omavalitsuste teede ja tänavate korrashoiu projektide nimekirja kogusummas 17,2 miljonit eurot.

Majandus- ja taristuminister Taavi Aasa sõnul parandab koha- like teede korrashoid vahetult inimeste elutingimusi, soodustab ettevõtlust ning turgutab ehitussektorit. „Kohalikel omavalit- sustel on teid, mis vajavad korrastamist, aga tihtipeale jääb oma vahenditest väheks ning remont ootab teadmata tulevikku. Riik on viimase aastaga praktiliselt kolmekordistanud kohalike teede korrastamise mineva toetuse ning see on osutunud tulemusli- kuks - võivad nii kohalikud elanikud kui ka ettevõtjad.“

Haljala valda toetati teede ja tänavate seisukorra parandami- sel 121 000 euroga. Toetuse andmise nimekirja pääsesid Ehituse tänav, Rutja küla tee, Veltsi tee ja Noonu-Annikvere tee. Tööde kogumaksumus selgub hankemenetluse läbiviimise järgselt.

HVS

Keskkonnaprogrammi taotlusvoor on avatud

11. jaanuaril avas Keskkonnainvesteeringute Keskus 2021. aas- ta keskkonnaprogrammi taotlusvooru. Taotlusvoor on avatud kuni 1. märtsini 2021.

TAOTLUSVOORUST ON VÕIMALIK TOETUS TAOTLEDA KAHEKSAS ERINEVAS VALDKONNAS KONKREETSETELE TEGEVUSTELE. KESK- KONNAPROGRAMMI TAOTLUSVOORU VALDKONDADEKS ON:

- Atmosfääriõhu kaitse
- Kalandus
- Keskkonnateadlikkus
- Looduskaitse
- Merekeskkond
- Metsandus
- Ringmajandus
- Veemajandus

Andmesüsteemis KIKAS saab taotlusi hakata esitama alates taotlusvooru avamise kuupäevast.

Keskkonnaprogrammist saavad toetust taotleda kohalikud omavalitsused, äriühingud, keskkonnakaitsega tegelevad asu- tused, mittetulundusühingud, sihtasutused, korteriühistud, ava- lik-õiguslikud juriidilised isikud ja füüsilisest isikust ettevõtjad.

Taotlusvooru tutvustamiseks korraldatakse kaks virtuaalset infopäeva 20. ja 21. jaanuaril. Rohkem infot ja registreerimi- ne kik.ee/et/uritus/keskkonnaprogrammi-taotlusvooru-info- paev-20-2101.

DETAILPLANEERINGUD

Vainupea küla Toominga maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine

Haljala Vallavalitsus annab teada, et Haljala Vallavalitsuse 20.01.2021 korraldusega nr 34 kehtestati Vainupea küla Toominga maaüksuse detailplaneering.

Planeeringualaks on Vainupea külas paiknev Toominga maaüksus (katastritunnusega 88703:002:0440, sihtotstarbega elamumaa 100%, pindalaga ca 1,5 ha). Detailplaneerin-

gu koostamise eesmärk on planeeringuala kruntideks jagamine, kruntide ehitusõiguse ja hoonestusalade määramine, kruntidele juurdepääsude määramine, ehitise olulise mate arhitektuur-ehituslike tingimuste seadmine ning tehnovõrkude ja -rajatiste määramine.

Detailplaneeringu materjalid on kätte-

saadavad Haljala valla kodulehel (www.haljala.ee – Ehitus ja planeerimine – Detailplaneeringud – kehtestatud detailplaneeringud – Vainupea küla Toominga mü DP): www.haljala.ee/vainupea-kula-toominga-mu-dp.

Vanamõisa küla Õiekobara maaüksuse detailplaneeringu avalik väljapanek ja arutelu

Haljala Vallavalitsus annab teada, et Haljala Vallavalitsuse 13.01.2021 korraldusega nr 17 võeti vastu Haljala valla Vanamõisa küla Õiekobara maaüksuse detailplaneering ja otsustati korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 01.02.2021 kuni 15.02.2021 Haljala vallamajas, Vösul, Mere tn 6 ja valla teenuskeskuses Haljalas, Rakvere mnt 3 tööaegadel. Detailplaneeringu materjalid on leitavad ka Haljala valla kodulehel ehituse ja planeerimine teemale-

hel menetluses olevate detailplaneeringute rubriigis (www.haljala.ee/vanamõisa-kula-oiekobara).

Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust esitades selle kirjalikult e-kirjana haljala@haljala.ee või tavapostina aadressil Mere tn 6, Vösu alevik 45501 Lääne-Virumaa.

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub juhul kui detailplaneeringu kohta on esitatud kirjalikke ettepanekuid. Sel juhul tea-

tatakse avalik arutelu aeg ja koht kaasatud isikutele ja asutustele eraldi teatega.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane ning detailplaneeringu eesmärgiks on maaüksuse kruntideks jaotamine, kruntide ehitusõiguse ja hoonestusala määramine, detailplaneeringu kohustuslike hoonete ja rajatiste toimimiseks vajalike ehitiste, sealhulgas tehnovõrkude ja -rajatiste ning avalikule teele juurdepääsutee asukohta määramine. Detailplaneeringuala suurus on ca 1,7 hektarit.

Vösu sadama laienduse detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja arutelu tulemused

Vösu aleviku Vösu Sadama laienduse detailplaneeringu avalik väljapanek toimus 16.11.2020 - 30.11.2020. Kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid või täpsustusi planeeringule 02.12.2020 seisuga ei esitatud.

Vösu aleviku Vösu Sadama laienduse detailplaneeringu avalik arutelu toimus 11.12.2020 kell 12.00 Haljala valla Vallamajas aadressil Vösu alevik Mere tn 6. Detailplaneeringu avaliku arutelu käigus uusi detailplaneeringut muutvaid ettepanekuid ja planeeringulahendusele vastuväiteid ei esitatud.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku ja arutelu tulemusel võib detailplaneeringu esitada Vallavolikogule kehtestamiseks.

Vallavalitsuse istungid

22.12.2020 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Vabastati üks isik rehabilitatsiooniteenuse transpordi omaosalustasust.
- Vabastati üks isik hooldaja ülesannetest ja lõpetati hooldajatoetuse maksmine.
- Määrati ühele isikule tugisikuteenus.
- Loeti üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.
- Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Uus põik 19 katastriüksusele elamu püstitamiseks ja Käsmu külas Lahemaa rahvuspark 3 rajatiste lammutamiseks.
- Anti kasutusluba Altja külas Vöilille katastriüksusel asuva suvemaja kasutamiseks.
- Muudeti 4.11.2020 korraldusega nr 499 Käsmu külas Laane tee 12a katastriüksusel asuvale elamule väljastatud kasutusluba.
- Määrati projekteerimistingimused Vöhma külas Vana-Nõugaste katastriüksusel asuva elamu laiendamise projekti koostamiseks.
- Eraldati Haljala valla 2020. aasta eelarvest MTÜ-le Aaspere Külakoda ühekordset toetust projekti „Jõulutuled Aaspere keskuse kuusele“ elluviimiseks 600 eurot ja MTÜ-le Ilumäe kogudus tegevustoetust projekti „Ilumäe kiriku elektrooniline kellade helistamise süsteem“ teostamiseks 4542 eurot.
- Ei nõustatud Haljala Vallavalitsuse ja Kükloop OÜ vahel 10.08.2018 sõlmitud Vösu alevikus Mere tn 36 äriruumi üürilepingu täitmisel tasumata üüriarvete annuleerimise ega vähendamisega.
- Kinnitati 2021. aasta kaasava eelarve hääletamistulemuste alusel realiseerimisele kuuluvaks ettepanekuks „Haljala-Tatruse terviseraja discgolfi rajad“.

29.12.2020 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Otsustati tasuda ühe isiku hoolduslepingus kokkulepitud kohamaksumuse ja hooldust vajava isiku poolt tasutava kohamaksu puudujääv osa kuni 31.03.2021.
- Otsustati teostada tasuta lumetõrjet ühel erateel.
- Anti Osühingule ERKA ÄRI tasuta kasutusse Vöhma külas asuv Poe kinnistu, jaemüügiga kaubandustegevuseks, tähtajaga 10 aastat.
- Täiendati jäätmekava teksti selliselt, et biolagunevate jäätmete üleandmine on võimalik korraldatud jäätmeveost vabastada ning esitati Haljala valla jäätmekava 2021-2026 eelnõu volikogule kinnitamiseks.

6.01.2021 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Muudeti Haljala Vallavalitsuse 2.12.2020 korraldust nr 574 „Vösu mnt 4 kinnistu võõrandamine“ selliselt, et tehing vormistatakse lõplikult hiljemalt 31.03.2021 ja enne asjaõiguslepingut sõlmitakse võlaõiguslik leping.
- Määrati sotsiaaltoetus kolmele isikule kokku summas 690 eurot.
- Määrati koduteenus ühele isikule.
- Määrati huvitegevuse teenusepakkuja toetus MTÜ-le Fc Aarik summas 700 eurot kuus, ajavahemikus 01.01.–30.06.2021, jalgpallitreeningute läbiviimiseks Haljala valla õpilastele ja Maare Sport

MTÜ-le summas 702 eurot kuus, ajavahemikus 01.01.–30.06.2021, tennisitreeningute läbiviimiseks Vösul Haljala valla õpilastele.

- Määrati Sagadi külas, riigiteel nr 17182 Palmse-Sagadi, mõlemal pool teed asuvatele ühissõidukipeatustele nimeks Kadaka.
- Otsustati teostada tasuta lumetõrjet üheteistkümnel erateel.
- Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Uus põik 6 katastriüksusel asuva veehoidla likvideerimiseks.
- Väljastati ehitusluba Haljala alevikus Rakvere 31 katastriüksusele päikeseelektrijaama rajamiseks.
- Anti kasutusluba Varangu külas Piirituse katastriüksusele rajatud päikeseelektrijaama kasutamiseks.
- Isikliku avalduse alusel kutsuti tagasi AS Haljala Sooju nõukogu liige Aare Vabamägi ja pikendati nõukogu liikmete Raudo Oolma ja Anti Puusepa volitusi.

13.01.2021 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Määrati sotsiaaltoetus kaheksale isikule kokku summas 2210 eurot.
- Suunati üks isik valla poolt osaliselt finantseeritavale üldhooldusteenusele.
- Määrati kahele isikule hooldaja ja hooldajale hooldajatoetus.
- Võeti vastu Osühing UETT JA KO töö DP1-08/20 „Õiekobara detailplaneering Vanamõisa külas Haljala vallas“ ja korraldatakse detailplaneeringu avalik väljapanek.
- Loeti üks jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks, kaks jäätmevaldajat perioodiliselt mitteliitunuks ja ei rahuldatud ühe jäätmevaldaja taotlust korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemiseks.
- Otsustati teostada tasuta lumetõrjet viiel erateel.
- Määrati projekteerimistingimused Vanamõisa külas Lepikupõllu katastriüksusele elamu, Pedassaare külas Kapteni katastriüksusele abihoone ja Pihlaspea külas Möldri katastriüksusele suvemaja ja sauna projekteerimiseks.
- Väljastati kasutusluba Kakuvälja külas Pargi päikeseelektrijaamale.
- Otsustati esitada „Lääne-Virumaa aasta küla“ konkursile Vainupea küla.
- Kinnitati alates 1.02.2021 uued infolehes Haljala Valla Sõnumid avaldatavate kuulutuste ja reklaamide hinnad.
- Nõustuti eelarve- ja majanduskomisjoni ettepanekuga ja esitati vallavalitsuse poolt 2020 aastal tehtud struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu muudatustega eelnõu volikogule menetlemiseks.
- Otsustati teha Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule ettepanek kutsuda Sihtasutuse Lääne-Viru Arenduskeskus nõukogust tagasi Leo Aadel ja määrata Sihtasutuse Lääne-Viru Arenduskeskus nõukogu liikmeks Ivar Lilleberg.

14.01.2021 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Kiideti heaks Haljala valla 2021 koondeelarve eelnõu uues redaktsioonis ja esitati volikogule menetlemiseks.

20.01.2021 ISTUNGI KOKKUVÖTE

- Määrati sotsiaaltoetus kuuele isikule kokku summas 1810 eurot.
- Määrati ühele isikule hooldus ja hooldajale hooldajatoetus.
- Otsustati suunata üks laps valla poolt rahastatavale sotsiaaltee-

nusele ja tasuda sotsiaalteenuse maksumus kuni 21.06.2021.

- Määrati Merkuur OÜ-le huvitegevuse teenusepakkuja toetust summas kuni 712,50 eurot ühe kuu kohta ajavahemikus jaanuar - juuni 2021, tehnoloogia huviringi läbiviimiseks Vösu Koolis.
- Otsustati teostada tasuta lumetõrjet kolmel erateel.
- Otsustati lugeda kaks jäätmevaldajat erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunuks.
- Hajaasustuse programmi taotlusi otsustati võtta vastu 1.02. kuni 1.04.2021.
- Seati hajaasustuse programmi valdkonna prioriteetid: prioriteet nr 1 – veevarustussüsteemid, prioriteet nr 2 – kanalisatsioonisüsteemid, prioriteet nr 3 – autonoomsed elektrisüsteemid, prioriteet nr 4 – juurdepääsuteed.
- Moodustati hajaasustuse programmi raames finantseerimiseks esitatud taotluste hindamise ja rahastamisetpanekute tegemiseks viie-liikmeline komisjon koosseisus: komisjoni esimees planeerimis- ja keskkonnaspetsialist Kuldar Pärn ja liikmed sotsiaaltöö juht Airi Öösalu, arendus- ja kogukonnaspetsialist Anneli Kivisaar ning vallavalitsuse liikmed Kristel Tõnisson ja Avo Bergström.
- Kehtestati OÜ Projekteerimiskeskus poolt koostatud „Toominga maaüksuse detailplaneering“ (Vainupea küla).
- Määrati projekteerimistingimused Vösu alevikus Sambla vkt 21a katastriüksusele elamu, Vihula külas Metsakuru katastriüksusele elamu ja Karepa külas Täku katastriüksusele elamu ja abihoonete projekteerimiseks.
- Väljastati ehitusluba Vösu alevikus Vabaduse 14 katastriüksusele elamu, Vihula külas Metsakuru katastriüksusele puurkaevu, Käsmu külas Põhja 7a katastriüksusele suvemaja ja Käsmu külas Neeme tee 17 katastriüksusele sauna püstitamiseks.

Volikogu istung nr 46

Veebikeskkonnas Microsoft Teams 19. jaanuaril 2020 kell 16.00.

Istungil osales 14 volikogu liiget: Leo Aadel, Leo Bergström, Krista Keedus, Urve Kingumets, Rainer Lille, Aivar Maurer, Jaan Meerits, Urmas Osila, Anti Puusepp, Greete Toming, Triin Toming, Tea Treufeldt, Aide Veinjärv ja Vello Väinsalu. Istungil ei osalenud Annika Hallimäe, Alvar Jõe ja Margus Punane.

MÄÄRUSEGA NR 86 kinnitati Haljala valla jäätmekava aastateks 2021 – 2026.

OTSUSEGA NR 167 kehtestati alates 1. jaanuarist 2021 Haljala Vallavalitsuse kui ametiasutuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis.

Istungil toimus valla 2021. aasta eelarve projekti I esimene lugemine. Eelnõu suunati menetlemiseks volikogu alalistele komisjonidele. Ettepanekute esitamise tähtajaks määrati 8. veebruar 2021. Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja elektroonilises dokumendiregistris veebilehel: www.haljala.ee.

Ülevaade Haljala vallas toimunud vanemluskoolitustest „Imelised aastad“

Ameerika kliinilise psühholoogi professor Carolyn Webster-Strattoni loodud „Imelised aastad“ on tõendus põhine programm, mille positiivne mõju vanematele ja lastele on teaduslikult tõestatud. Programm on kasutusel Ameerika Ühendriikides ja Euroopas juba ligi 30 riigis. Eestis korraldab koolitusi Tervise Arengu Instituut koostöös kohalike omavalitsustega.

Haljala vallavalitsus korraldas 2020. aastal vanemluskoolitust „Imelised aastad“ juba neljandat korda. Esimesel korral ehk 2016. aastal tuli kogu koolituse rahastus riigilt. 2017. aastal, kui korraldasime vanemlusgruppi Vihula valla- ga kahasse, pidid vallad kinni maksta lastehoiu õpetajate tasu, toitlustamise ja koolituse materjalid. Tervise Arengu Ins- tituut tasus koolitajate kulud.

2019. aasta koolitusel oli Tervise Aren- gu Instituudi panus 5000 eurot ja umbes sama suur summa oli valla kanda. 2020. aastal kujunes toetusummaks 4500 eurot ja ülejäänud kulutused tulid valla rahako- tist.

Nagu ilmselt juba eelpooltoodud tekstist aru võib saada, siis „Imelised aastad“ ei ole odav koolitus. Ühe koo- lituse maksumus on umbes 10 000 eu- rot. Ühte gruppi võetakse maksimaalselt 14 inimest, see tähendab seitse peret. Grupp käib koos 16 korda, üks kord näl- dalas 2-2,5 tundi. Koolitused toimuvad tavaliselt pärast tööpäeva. Vanematel on võimalus lapsed kaasa võtta. Lapsed on koolituse ajal lastehoius. Koolitavad ja nende lapsed saavad ka õhtusöögi, et ko- dus ei peaks enam muretsema söögitege- mise pärast. Meie grupe on toitlustanud kohalik Perepubi.

Toon siinkohal välja aastate lõikes koolitust saanute arvu: 2016 - lõpetas 12 (1 ei lõpetanud); 2017 - lõpetas 7 (5 ei lõ- petanud); 2019 - lõpetas 11 (4 ei lõpeta- nud); 2020 - lõpetas 12 (3 ei lõpetanud). Kokku on Haljala vallas „Imeliste aastate“ koolituse läbinud 42 inimest.

Kust me leiame peresid oma gruppi- desse? Viimaste gruppide täitumine on väga kiire olnud, sest inimeselt-inimesele reklaam on parim reklaam. Sõna levita-

vad need, kes on koolitusega rahule jää- nud ja soovivad seda ka teistele pere- dele.

Võite küsida, miks me panustame nii kallisse koolitusse? Nagu loo alguses öeldud sai, siis selle koolituse positiivne mõju on teaduslikult tõetatud. Enne koo- litust ja pärast koolitust täidavad lapseva- nemad tugevuste ja raskuste küsimustiku, 25 väidet lapse kohta, millele vanem an- nab hinnangu. Arvutatakse skoorid, mille järgi hiljem hinnatakse muutusi. Raskus- te koondskoor arvestab nelja valdkonda: 1. laste käitumise (jonn, viha jm), 2. tähe- lepanu-keskendumise, 3. emotsioonide (mure, hirm jm), 4. teiste lastega suhtle- misega seotud raskused. Tervise Arengu Instituut saadab kohalikule omavalitsu- sele iga grupi kohta kokkuvõtte, kuidas olukord oli enne ja pärast koolitust.

2019. aasta skoorid Haljala valla grupil olid:

- Vanemliku kompetentsi skoor enne koolitust 61,4, pärast 79,4 (tõus +18)
- Laste raskusaste enne koolitust 12,8, pärast 7,5 (langus -5,3)

Alavaldkondade lõikes olid lastel tuge- valt vähenenud nii käitumise (viha, sõna- kuulmatus jm), tähelepanu-keskendumi- se kui emotsioonidega (mure, kartlikkus jm) seotud raskused. Paranesid ka suht- lemisoskused teiste lastega. Koolituse läbinute vanemliku kompetentsuse tase oli tugevalt kasvanud, seda nii rahulolu kui tõhususe alavaldkonnas. Haljala gru- pis olid muutused Eesti teiste gruppidega (49 gruppi) võrreldes kõige suuremad.

Pikaajaline eesmärk on vähendada laste ja noorte käitumisprobleemidest tulenevat akadeemilist edasijõudmatust, vägivaldsust, õigusrikkumisi ning sõltu- vsainete tarvitamist. Lühemaajalised eesmärgid on vanemate vanemlike os- kuste suurendamine, suhete paranda- mine lapse ja vanema vahel ning kooliga läbikäimisel, lapse eneseregulatsiooni ja sotsiaalsete oskuste arendamine, kooli- valmiduse suurendamine.

Kuna koolitus on tõendus põhine ja tulemused on hinnatavad, siis soovime just seda koolitust oma lapsevanematele pakkuda. Vanemahariduse toetamine on

meie vallas oluline prioriteet, kuna selle- ga soovime ennetada juba eos erinevate probleemide tekkimist.

Toon siinkohal välja mõned vanemate mõtted, mida nad on koolituste järgselt avaldanud:

„Oskan paremini kontrollida oma emotsioone, sh hulgas viha, mis on tin- gitud väsimusest ja stressist. Suudan lihtsamini lahendada probleeme, mis on seotud lapse käitumisega. Koos otsime lahendusi keerulistele situatsioonidele.“

„Minu jaoks oli kõige parem, et ma õp- pisin ennast paremini tundma, kuna tuli analüüsida iseenda käitumist ka. Saad aru, et sa reageerid üle tegelikult.“

„Poole pealt saadi aru, et pole vaja lap- si muuta, vaid ennast, enda käitumist. See on järjekordne samm – enda tundmine ja enesekontroll. Seda ei ole vaja ainult las- tega, vaid elus üldse.“

„Mees avastas, et meil on pere. Et las- tega on vaja mängida ja suhelda. Ei üt- leks, et ta enne nendega üldse ei suhel- nud, kuid nüüd on see palju efektiivsem. Ja see, et me käisime koolitusel koos.“

„Mina sain ka palju järjekindlamaks. Varem ma andsin tihti igale jonnile järgi ja ei olnud endal seda püsivust. Ja nüüd olen palju rahulikum. Enam ma ei ärritu, kui ta kukub poes mul röökima. Kokku- leppeid sõlmin temaga. Ma jään ise en- dale kindlaks ja ei anna järgi. Ja just see konkreetsus. Kõik reeglid on paigas ja on nii nagu mina ütlen.“

„Praegu ma tunnen, et meil on pal- ju lihtsam. Meil on nüüd palju vaiksem korteris. Meil tõesti, laps karjus, mina karjusin. Mitte midagi meil ei töötanud. Nüüd on peres karjumine väga haruldane nähtus.“

Haljala vallavalitsus on esitanud taot- luse 2021. aastal ühe koolituse läbiviit- miseks. Meie taotlus osutus edukaks ning Tervise Arengu Instituut rahastab ka meie viiendat koolitust 4500 euroga.

Head ja rahulikku uut aastat soovides,
Helgi Vassar
lastekaitsespetsialist

Noored linnusõbrad

Juba viiendat aastat korraldab Balsnack'i pere konkurssi „Linnu- sõbrad“. Sellel aastal osaleb konkur- sil „Linnusõbrad 2020/2021“ ka Haljala kooli 3.A klass. Konkurssi eesmärk on läbi erinevate loovülesannete leida Eestimaa suurimad linnusõbrad ning seeläbi juh- tida tähelepanu kodumaal talvituvatele lindudele, nende õigesti toitmisele ja lin- dude eest hoolitsemisele.

Konkurssi esimeseks ülesandeks oli lin- dudele söögimaja meisterdamine. Õpi-

lased joonistasid kavandid ja plaan oli ühiselt söögimaju meisterdada, kahjuks jäime aga distantsõppele. Tänu tublidele lastele ja nende vanematele ei jäänud lin- nusöögimajad meisterdamata, koostöös vanematega valmisid lastel huvitavad söögimajad.

Lindudest huvituvad ka 1. klassi õppu- rid – kooli noorimatel on teemaks paiga- linnud ja rändlinnud. Selgeks on õpitud, et paigalinnud on sellised linnud, kes leiavad ka talvel piisavalt toitu ja ei pea

rändama pesitsusalast kaugemale – just neid ootavad 1. klassi lapsed ka oma akna taha. Selle tarbeks valmistas noormees Sebastian koos isaga väga vahva linnu- maja, mis seemnete ja muu linnutoiduga täidetakse, et siis linnutuvastamise huvi- tavat tööd tegema hakata.

Haljala Kool
Monika Karing, Greete Toming

KOOL

Midagi, mis mind distantsõppel aitaks...

Igäüks meist, eriti lapseeas, mõtleb ja unistab pidevalt. Unistustest võibki aga välja kasvada hoopis leiutis! Leiutis täidab tavaliselt mõne vajaduse või lahendab probleemi, teeb maailmast parema paiga, mi- dagi paremaks (nt kiiremaks, tugevamaks, odavamaks, lihtsamaks...).

Distantsõppenädalal palus õpetaja Greete ettevõtluse tunni raames 4. klassi õpilastel leiutada midagi, mis neid distantsõppel olles aidata võiks. Haljala kooli õpilaste mõtteid aitas koondada Office365 küsi- mustike keskkond Microsoft Forms.

Aga teile ka mõnest leiutisest lähemalt. Karl-Erik oleks tänulik ma- sina eest, mille nimi oleks söögidroon ja see teeb süüa kui ema või isa kodus pole ja toob ka söögi sinu juurde. Karel-Mattias leiutas telefoni moodi aparaadi (natuke väiksem) ning see salvestaks laulud, mida sel- le kasutaja kuulab. See aitaks õppimist nii, et see mängib rahustavaid laule, et oleks mugavam õppida. Sellega oleks võimalik ka ise muusi- kat teha!

Marleeni leiutis on väga praktiline - vaja oleks vidinat, mis maha kukkunud pliatsi asukoha helisignaali abil teada annaks.

Johanna leiutis teeb laua pärast õppimist korda. „See on väike ja ta võib koristada ka siis kui ma õpin. Ta ei tee häält ja nii ta ei sega mu õppimist. Ma programmeeriks ta nii, et ta teaks, kuhu mu asjad käivad, ta saaks ka mööda seinu liikuda ja ta saaks veel hästi lihtsalt mu kooli asjade peal liikuda.“ Mattias-Eriku leiutis „Kiiver“ oleks peakate, mille kodus pähe paned jasu hologramm läheb kooli. Kõik, mida sa teed kodus, teeb sinu hologramm koolis! Samasugused Kiivrid on õpetaja- tel, õpilastel, direktoril ja teistel. Koolis olemine on sama, nagu enne distantsõpet aga viirus ei leviks edasi.

Päris mitu leiutist aitasid kaasa hommikusele ärkamisele - on see siis näiteks raputaja-robot, mürisev mobiil või hoopis äratussprits. Vii- mase leiutas Kaspar - Külmaveeäratusprits ärataks magaja efektiivselt ning ühe ropsuga. Prits paikneks magaja pea kohal ning oleks ühenda- tud külma vee pudeliga. Prits töotaks veepüstoli põhimõttel, aga seda saaks juhtida lapsevanem äpiga ka mujalt. Äratusprits töotaks pata- reidega.

Muret tekitas ka oma aja planeerimine, selle tarbeks leiutas Kris- telle Ajaklapi - „Leiutis oleks nagu väikesed nn nõõpkõrvaklapid, mis eelnevalt oleks telefoniga seadistatud ja oleks kursis minu päeva tege- vuste ja vajadustega. See arvutab välja optimaalsed ajad ja tuletab mul- le meelde, millal peaksin midagi tegema, st. klapid klapitaksid minu vajadused ja kohustused.“ Taoline leiutis oleks väga vajalik, sest sageli ei oska me õpilastena ise ennast piisavalt kontrollida ja vanemaid pole alati kodus.

Greete Toming
Haljala Kooli avalike suhete ja projektijuht

Haljala Kooli teise klassi õpilaste mõtteid teemal „Minu vaheaeg“

Ma veetsin vaheaja kodus. Ehtisime kuuske, pidasime jõule ja olin palju õues. Vaheajal magasin palju ja mängisime perega palju lauamänge.

Tõime tuppa ilusa kuuse ja ehtisime ära. Jõuludel söime jõulutoitu ja küpsetasime piparkooke. Avasime kingitusi, mis jõuluvana tõi kuuse alla.

Käisin ka õues suusatamas. Issiga ehtasime suure lumeonni.

Vaheaeg läks hästi. Sain palju õues lumega möllata. Kingitusi oli tore saada ja perega oli mõnus kodus puhata.

Kardo Roov, 2.A

Koolivaheajal olid jõulud. Ma sain kingiks palju vannipomme ja värvid.

Ma käisin Tallinnas Vanaema juures. Käisime vanalinnas ja- lutamas. Vana-aasta õhtul lasime ilutulestikku ja olin väga kaua üleväl. Ma käisin ka tädi juures. Seal mängisin tädilastega ja jäin ööseks.

Lugesin läbi ühe raamatu ja möllasin õues lumes. Oli tore vaheaeg!

Kirke Nõlvak, 2.A

Minu talvine koolivaheaeg oli väga tore.

Tore oli see juba sellepärast, et siis olid jõulud ja aastava- hetus. Jõuluvana ma küll ise ei näinud aga pakid oli ta kuuse alla jätnud. Aastavahetuse ilutulestik oli ka väga vahva. Mina vaatasin seda ilutulestikku kodu aknast. Paljud naabrid lasid värvilisi ja erine- vaid rakette.

Veel sai vaheajal palju sõpradega mängida ja muidu ägedaid asju teha. Vahva vaheaeg oli!

Jan-Erik Jõesaar 2.A

Vaheaeg oli väga sündmusterohke. Sai palju õues olla ja mängida.

Õnneks tuli lumi ka maha, mis oli eriti vahva. Ema oli küll kuri, kui tупpa tulin ja läbimärg olin, aga lumega oli nii äge mängida. Vaheaja sisse jäid ka jõulud, mida ootasin väga. Kas nüüd just jõule, aga jõulukinke kindlasti. Siis tuli vana-aasta lõpp, sain ise raket- te lasta. Muidugi plärtsutasin enne juba õues oma hernepaugutitega...

Kokkuvõttes oli väga tore vaheaeg!

Egert Sepp, 2.A

Essu külla püstitati detsemb- rikuus uus mänguväljak. Mänguala loomise projek- tile panid õla alla Haljala vald ja külaelanikud.

Foto: Swen Pahlka

ÕNNITLEME VANEMAID

LIISI ja **PAAVO KALEVA**
tütar **AASA**
sündis 9. detsember 2020

INGRIT ja **MARIO SOESOO**
poeg **HENRY**
sündis 23. detsember 2020

KERTTU ja **TAURI**
KIRSIPUU
poeg **TREVOR HUGO**
sündis 27. detsember 2020

ÕNNITLEME

93
ARVED MARGAT
9. veebruar

91
GENNADI ZUSSI
7. veebruar

90
HARALD LASS
20. veebruar
HARRI MANNOV
26. veebruar

89
VALERIA TOOMING
20. veebruar
KALJO VEINMANN
24. veebruar

88
ENDLA AAVIK
10. veebruar

86
VAIKE VAIKLA
3. veebruar
MAIRE KIBIN
1. veebruar

85
KALJU RANDMAA
6. veebruar

84
MEELI VAHER
5. veebruar
HEINO VESSEL
7. veebruar

83
EHA SEMJONOVA
13. veebruar
HELBE LEHTMETS
17. veebruar

82
MAIE LEŠIN
1. veebruar
TIHU MÜLLA
18. veebruar
ILMAR MÄGI
22. veebruar

81
LINDA HINRIKUS
28. veebruar

80
MATI ARVIK
28. veebruar

75
ILLE TÜVI
2. veebruar
VIKTOR TROFIMOV
6. veebruar
ANDRES LAIGU
11. veebruar
VALENTINA VAINU
12. veebruar
ANTS LILLE
21. veebruar

70
FELIKS TIKKA
3. veebruar
KRISTAJÜRNA
13. veebruar
ZOJA POLTAVTSEVA
26. veebruar
ENN LIIVANDI
26. veebruar

Veendu oma aadressi ja postkasti korrektsuses

Selleks, et Eesti Post saaks kõik pakid ja kirjad kohale tuua, peab saadetistel olema märgitud õige ja ajakohane aadress. Kui aadress on vale, siis võib saadetise õigele aadressile toimetamine olla postikulleri jaoks väga keeruline või lausa võimatu ning saadetis suunatakse tagasi saatjale. Õige aadressi kontrollimine uute tellimuste puhul on eriti oluline, kui teie piirkonnas on hiljuti toimunud aadresside muutmine või määramine kohaliku omavalitsuse poolt.

Samuti on saadetiste kohaletoimetamisel oluline, et kliendi postkast oleks õigesti märgistatud, hõlpsasti leitav ning heas seisukorras. Eestis on ligikaudu 600 000 postkasti, mille hulgast paljud ei vasta nõuetele või on õigesti märgistamata ja teevad kirjakandja töö raskeks ja ajakulukaks.

Korrektne postkast, mis on ka hästi mär-

gistatud teeb kirjakandja töö lihtsamaks ja aitab tellitud saadetistel postkasti kiiremini jõuda. Postkasti asukoha juures peaks jälgima, et sellele oleks tagatud aastaringne ligipääs ja et tee postkastini ning postkasti alune oleks takistustest vaba (lumi, jää, jalgrattad, lapsevankrid, suusad jne).

Oluline on ka, et postkast ning maja oleks korralikult nime või numbriga tähistatud, sest tähistamata postkasti ei pruugi oodatud saadetised kohale jõuda. Õige postkast on tähistatud maja numbri ja tänava nimega või talu nimega või korteri numbriga. Samuti peaks postkast olema lukustatav, ilmastikukindel ja piisavalt suur (minimaalsed mõõtmed 25x35x6 cm) ja piisavalt suure avaga (23x3 cm).

Kiiremale postikandele aitavad kaasa ka grupipostkastid. Grupipostkast tagab posti-

kullerile aastaringse ligipääsu ning elanikele seeläbi aastaringset püsiva postiteenuse. Lisaks aitab grupipostkast postil inimesteni kiiremini jõuda, sest postikuller saab nii korraga täita kõikide ümberkaudsete majade postkastid. Seetõttu sõltub grupikastide arvust terve kogukonna posti kohaletoimetamise kiirus. Grupipostkasti saab tellida Omniva kodulehelt: www.omniva.ee/grupipostkast.

Ligi tuhandet postkasti teenindav kirjakandja ei püsi kaua tervena, kui tee postkastide juurde on vesine, jääne või lumine. Seetõttu paneb Eesti Post talve lähenedes kõigile südamele, et inimesed oma postkasti ümbrused korras hoiaks.

Omniva

TERVIS

Immuunsuse toetamine

Looduse seos inimesega on põnev. Meie elu on pidev kõikumine keskmel ümber. Inimene saab nii kehaliselt, psüühiliselt kui energeetiliselt olla, kas tasakaalus või tasakaalust väljas. Hea enesetunde ja tasakaalu puhul oleme rõõmsad, energiat täis ja keha töötab suurepäraselt. Tervik on oluline – tuleb võtta vastutus kogu oma heaolu eest, minnes tagasi looduse juurde. Kindlasti võib see olla pikk teekond, kuid inimorganism suudab end ise tervendada, kui vaid õigesti toetada.

Kindlasti tead, et suur osa viirusnakkusi saab alguse stressist, ülepingutusest ja une- puudusest. Juba veidi märgates, et võiksid hakata haigeks jääma, tuleks võtta tempo maha ja puhata ning magada, siis saab keha end taastada. Uni mängib suurt rolli haigusest taastumisel. Külmetuse või gripi püstijalu põdemine suurendab teiste nakkuste ohtu nt. põskkoop- või kopsupõletik. Hästi toimiv immuunsüsteem on nagu sinu enda isiklik turvasüsteem, kelle peamine eesmärk on kaitsta sissetungijate eest. Kõige olulisemad on siin seedesüsteem, ninaõõs ning nahk, sest nende võimuses on ründajad juba piiril kinni pidada.

Mikroobidevastased taimed hävitavad otseselt mikroobe (viiruseid, baktereid, seeni). Siilikübar lülitab immuunsüsteemile topelkaitse peale ja takistab kiirelt viiruse levikut. Ta on ka looduslik süljeerituse suurendaja. Aedvaak, habesamblik, monarda, liivatee, salvei, küüslauk, ingver, püha baasilik, sidrunmeliss, raudrohi - neid kasutatakse hingamisteede, seedekulgla, naha ja organismi teiste piirkondade nakkuste korral.

Madal immuunsus, millele viitavad autoimmuunhaigused, krooniline astma või

korduvad nakkused on sageli seotud soolestiku viletsa seisundiga ning mitesobivate toitumisharjumustega. Hea uudis on see, et immuunsüsteemi saab erinevate toitudega ise edukalt toetada. Organismi A-vitamiini taset tõstavad oranžid puu- ja juurviljad. Tervislikud rasvhapped pähkletes, seemnetes, avokaados ja vabalt kasvanud lõhes vähendavad põletikku. C-vitamiin on kindlasti üks väga oluline turgutaja, eriti saab teda kibuvitsast, ebaküdooniast ja nurmenukust. Aromaatset taimed nagu ingver, küüslauk, mädarõigas - kõik elavad vereringet ja parandavad seedimist, mis omakorda aitab patogeenidest vabaneda. Hapendatud toidud nagu kimchi, hapukapsas, kõõgiviljad varustavad organismi heade bakteritega. Hapendada saab ka taimi, näiteks karulauku, naati, võilille. Lase ainult loovus valla! Sobib mõnusaks salatiks pea iga toidu kõrvale. Sinu keha on sulle tänulik, sest lisaks põletiku vähendamisele, saab ka immuunsus tuge.

On selge, et keha tuleb hooldada nii seest kui väljast. Absoluutselt kõik, mis me sööme, peegeldub nahal. Piisav niisutus läbi vee joomise toetab kollageeni kohevust, mis omakorda hoiab naha elastsena ning kvaliteetsete rasvade olemasolu menüüs määrab meie naha sära. Oluline on ka piisav liikumine, mis on eriti hea värske õhu käes,

või jooga keha ja vaimu vahel tasakaalu loomiseks. Üks Jaapani uuring näitaks kinnitab, et 20minutilise metsamaastiku vaatamine vähendab stressi 13%. Mõelda siis veel, mis meie naha või energiväljaga saab, kui kasutame ravimtaimi igapäevaselt.

Vaata kindlasti ka üle enda nahahooldustoodete sisaldus. Otsest seadust ei ole, mis kirjutaks ette, mis täpselt on looduskosmeetika ja mis mitte. Mõnel juhul nimetatakse isegi väikese loodusliku toorainega toodet looduslikuks.

Jälgi alati sisaldust ning koostisaine puhul kasutatakse koostisainete ühtseid nimetusi (nt INCI). Juhul, kui seal on mõni segane sõna, siis kindlasti vaata see internetist järgi, et olla kindel ohutuses. Koostisainete loetelu märgitakse nende lisamise ajal kaalu järgi kahanevas järjekorras. Ravimtaim on olnud inimese kõrval aastasadu, mis tähendab omakorda, et tema mõju on korraldades parem ja tugevam kui mõne laboris sünteetiliselt loodud toote puhul ja keha aktsepteerib kiiremini.

Kindlasti tuleks üle vaadata ka kodukeemia. Pole mõtet vahetada nahahooldustootet, aga pesta edasi nõusid keemiaga.

Mai-Liis Kivistik
Loodusterapeut, Herbazeni looja
ja joogaõpetaja
www.herbazen.eu

VARANGU HARURAAMATUKOGU LUGEMISOOVITUS

MIKA KERÄNEN „VANEMUISE VÄITS“

KIRJASTUS KEROPÄÄ OÜ, 2020

„Vanemuise väits“ on salaselts Rampsu 11. juhtum. Lastekrimijutustuse tegevus toimub tänapäeva Tartus, kus taas seikleavad Mari, Reilika, Olav, Anton ja Sadu. Eesti Rahva Muuseumis pannakse toime kuritegu – keegi varastab „Seitsme venna“ etenduse ajal, kui valvesüsteem oli välja lülitatud, väärtusliku dekoratiivnoa. Muuseumidirektori Auli palvel hakkavad rampslased asja uurima. Lastel tuleb välja selgitada, kas kurikaelaks on ERMi töötaja, keegi muuseumiküllastajatest või etendusega seotud inimene. Põhjalik detektiivitöö ja kavalus aitavad ka seekord süüdlase kinni nabida.

LIZ FENWICK „CORNWALLI SUVI“

KIRJASTUS VARRAK, 2020

Cornwalli raamatu peategelasteks on 55-aastane kirjanduse õppejõud ja ajaloolane Hebe ning tema õetütar Lucy. Hebe jätab maha oma noore armukese ja varjub Cornwalli, et toime tulla varajase Alzheimeri tõvega. Ta ostab ajaloolise maja, mille endisest omanikust Thomas Gryllsist salamisid raamatut kirjutab. Lucy, kellel on armulugu abielumehega, põgeneb kõmulehtede liigse tähelepanu eest Cornwalli ja asub tädile appi vana maja restaureerimise juures. See on liigutav lugu, kus on traagikat aga ka põnevust, sest ridamisi paljastuvad varjatud perekonnasaladused.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

VELLO PALM
16.09.1962-17.12.2020
URMAS SOOTAGA
31.03.1959 -24.12.2020
AINO RAMOT
10.02.1944 - 08.01.2021
AIMAR KASK
18.03.1965 - 13.01.2021

Kuulutus

• Ostan igas seisukorras sõidukeid ja kaubikuid. Võib remonti vajada. Tel 5309 2650

Võsu postkontori
lahtiolekuaeg alates 02.01
E, T, N, R kell 10.00-13.00
K kell 10.00-15.30
L, P suletud

SPORT

Hakkame sättime!

14. Eestimaa talimängud toimuvad esialgsete plaanide järgi 5.-7. märtsil 2021. aastal Ida-Virumaal. Parimad selgitatakse välja järgmistel aladel: murdmaasuusatamine, mäesuusatamine (mäesuusk ja lumelaud), meeste ja naiste korvpall, lauatenis, male, kabe, ujumine ja juhtide võistlus.

Kui Sa tunned soovi ja tahet esindada Haljala valda eelpool nimetatud aladel, siis palun anna sellest julgelt märku hiljemalt 10. veebruariks 2021 e-postile spordikeskus@haljalavald.ee ja aitman.marco@gmail.com või helistades tel +372 502 0612 (Avo), +372 5818 2475 (Marco).

Selle aasta korvpalli üks eelmängu- de voor toimub Vösul 27. veebruaril.

Kahel viimasel aastal oleme osale- nud suusatamises, kabes, males, korv- pallis, juhtide võistluses ja lauateni- ses.

Avo Seidelberg

Võistlused edasi lükatud

Seoses koroonaviiruse levikuga on alates detsembri keskpaigast kuni tänaseni siseruumides toimuma pi- danud võistlused edasi lükatud tead- mata ajaks. Edasi on lükatud koroon- ja lauatenise seeriavõistluse etapid, kabe ja male meistrivõistlused ning lauamängude mitmevõistlus. Looda- me, et veebruaris tulevad leevendu- sed, mis lubavad meil ka siseruumides võistlusi pidada. Anname operatiiv- selt infot meie Facebooki lehekül- jel: www.facebook.com/HaljalavallaSpordikeskus.

Loodame, et iga kuu viimasel pü- hapäeval toimunud lauatenise see- riavõistlus 28. veebruaril toimub ja sellele eelnevale päevale planeeritud omavalitsuste talimängude korvpalli eelmängud Vösul samuti.

Avo Seidelberg

Uisuväljakud spordihoonete juures

Lumi ja külm ilm on andnud meile taas või- maluse suusatada ja uisutada. Haljala ja Vösu spordihoonete juurde on tekkinud uisuvälja- kud. Kohati esineb väljakutel veel konarusi, lihvime neid töö käigus. Tasub olla ettevaat- lik!

Vösul on väike valik uiske kohapeal kasu-

tamiseks ka laenutada.

Täname heatahtlikke abilisi Siiri Hein- põldu ja tema töömehi Idavere Mõisast ning Valdek Kilki ja Andrus Aasmäed (Vösu Vaba- tahtlik Tuletõrjeühing).

Avo Seidelberg

Valime 2020. aasta Haljala valla parimaid sportlasi – parim mees, naine, noormees ja neiu (sünd 2002 või hiljem). Kandidaadi esitamiseks tuleb märkida ees- ja pere- konnanimi, kandideerimise kategooria (mees, naine, noor) ja 2020. aasta sportli- kud saavutused.

Kandidaate saab esitada kuni 10. veebruarini 2021. a aadressil: spordikeskus@haljalavald.ee, marco.aitman@haljalavald.ee.

Aasta sportlased kuulutame välja veebruaris 2021. a.

KARTUL SIMUNAST

www.KARTULIPEALINN.ee

30kg 12€

ESMEE
RED LADY
LAURA
AFRA
LILLY
MILVA
SUNSHINE
CAROLUS

TELLI KARTUL KOJU

51942122

www.KARTULIPEALINN.ee | Kartul Simunast

Tartu mets

OSTAB: METSAKINNISTUID, PÖLLUMAAD, RAIEÕIGUST, KAITSE ALL OLEVAID KINNISTUID

KÜSI PAKKUMIST VÕI KIRJUTA

555 77 007 | janno@tartumets.ee

HALJALA KIHSELKOND 780
HALJALA RAAMATUKOGU 100

LUULEVÕISTLUS

Kirjuta luuletus teemal:

- Haljala (kihelkond, vald, alevik) või
- raamatukogu, raamat, lugemine

Saada omakirjutatud luuletus
15. veebruariks 2021
haljalark@haljalavald.ee
või too Haljala raamatukogusse.

Lisa nimi, vanus, kontaktandmed.

Osalema on oodatud igas vanuses sõnaseadjad.
Parimatele kirjanduslikud auhinnad.
Luulenäitus esitatud töödest.

Vastlapäeva tähistamine

14. veebruaril kell 11

Haljala tervise- ja spordipargis

Võta võimalusel kaasa oma kelk!

HALJALA RAHVAMAJA

HALJALA VALLA SPORDIKESKUS

SA Virumaa Muuseumid otsib Palmse mõisa meistrit

Töö kirjeldus:

- ehitus-, remondi- ja hooldustööde teostamine muuseumi ajaloolistel hoonetel;
- muude rajatiste (aiad, sillad, kiiged jm) remont ja hooldus;
- töömahtude ja materjalide arvestus;
- abitööde tegemine mõis-muuseumi põhitegevuse latusaks toimimiseks;
- vajadusel abistamine Virumaa Muuseumide teiste filiaalide ehitustöödel.

Uuelt kolleegilt ootame:

- traditsiooniliste ehitusmaterjalide ja -tehnikatundmist nii teoorias kui praktikas;
- B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust;
- elementaarset töö planeerimise ja juhendamisoskust;
- kokkulepetest ja tähtaegadest kinnipidamist;
- võimet töötada nii iseseisvalt kui ka meeskonnas;
- korrektsust ja head füüsilist vormi.

Kasuks tuleb:

- erialane haridus

Omalt poolt pakume:

- brutopalka 1170 eurot kuus;
- täiskohaga töölepinguga tööd esmaspäevast reedeni;
- tervislikku töökeskkonda looduskauis kohas;
- inspireerivat tööd miljööväärtuslikus keskkonnas.

CV saata e-aadressile info@svm.ee
Lisainfo tel 5361 1656

VABARIIGI AASTAPÄEV

24. veebruar 2021

Palvus Haljala kalmistul Vabadussõja mälestusmärgi juures.

11.00 Palvuse peab Haljala koguduse õpetaja Urmas Karileet.

12.00 Kohvilaud Haljala Rahvamajas. Külla on tulemas hingehoidja Naatan Haamer.

„Sina pead oma hinge eest hoolt kandma!” - Kuidas oma hinge eest hoolt kanda?

Koguduse leht

Ilumäe Käsmu Haljala Sakussaare Vainupea Esku
Veebruar 2021

2. veebruar - küünlapäev ehk
Issanda templissetoomise püha
2. veebruar - Tartu rahulepingu
aastapäev
17. veebruar- tuhkapäev,
paastuaja algus
24. veebruar – Eesti Vabariigi
aastapäev

EESTPALVED

Kõigeväeline ja igavene Jumal!
Täname Sind kõigi eelnevate
põlvede eest, kelle ennastsalgav,
järgkindel töö ja võitlus tõi meile
vaba Eesti.

Püha Jumal! Juhi meie rahvast
oma Vaimuga, et me käiksim
õiguses ja rahus. Hoia meist ee-
male kurjus, hoolimatus ja üleko-
hus ning lase armastusel juhtida
meie elu.

Hea Taevane Isa! Palume Sinu
kõikehõlmava armu kaitse
alla kõik meie pered. Palun kas-
vata meie seas hoolivat ning lu-
gupidavat suhtumist kaasinimes-
te vastu. Toeta ja kinnita meid
praeguses keerulises olukorras,
tervenda kõiki haigeid. Palun
anna tarkust, jõudu ja pikka meelt
neile, kelle hoolitseda ja vastuta-
da on Eesti rahva kestmise.

Issand Jumal! Ole meiega, kui
me siseneme paastuaega.
Uuenda meie südamed ja juhi
meid meelesparandusele, et me
võiksim Sinult vastu võtta pattu-
de andeksandmise.

JUMALATEENISUSED JA TEATED

ILUMÄE KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused armulauaga
iga kuu esimesel, kolmandal ja
viielndal pühapäeval kl 13.

KÄSMU KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused
igal pühapäeval kl 15.
Käsmu koguduse piiblitunnid ja
hommikupalvused on
„koroona pausil“.

HALJALA KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused
igal pühapäeval kl 10.
II ja IV pühapäeval on jumala-
teenistused armulauaga.
I, III ja V pühapäeval toimuvad
sõnajumalateenistused.
Nädala sees olevatel väiksematel
kirikupühadel
õhtupalvus kl 18.
Haljala koguduse piiblitunnid
on „koroona pausil“.

ESKU KABELIS

ajavahemikul jõuludest kuni üles-
tõusmispuhadeni jumalateenistusi
ei toimu – „külmapühad“.

EELTEATED

Koguduste täiskogu koosole-
kud ja uute juhtorganite valimi-
sed järgmiseks neljaks aastaks
(2021-2024)

Haljala koguduse täiskogu
koosolek toimub Haljala kirikus
14. märtsil algusega kl 12

Ilumäe koguduse täiskogu
koosolek toimub Ilumäe kirikus
21. märtsil algusega kl 14

Käsmu koguduse täiskogu
koosolek toimub Käsmu kirikus
25. aprillil algusega kl 16.30

Tänage Issandat, kuulutage Tema nime,
tehke teatavaks rahvaste seas Tema teod! /Ps 105:1/

Vainupealsest olemisest ja tegemistest

Põlise tartlase-
na ei osanud
ma nooremast
peast kuidagi
ette näha, et kunagi
jõuan oma igapäevase
olemise ja tegemistega
heade mõtete linnast
Põhjarannikule, loodu-
kaunisse mereäärse
Vainupea külla. Panu-
sama ühe põlistalu ma-
japidamise korrashoidu,
haldama külakeskuse-
na toimivat ja armastatud
Vainupea kabelit ning
eest vedama väga lähedat
ja tegutsemisväge oma-
vat kogukonda.

2013nda aasta lõpul
võtsin koos oma ettevõt-
liku elukaaslasega Vainu-
pea külaseltsi asuta-
misega vastutuse külaelu
arendamise ja kogukon-
na liitmise eest. Algselt

Foto: K. Ummik

sa aastat minu elukaaslase vanava-
nemate kodu kohe Vainupea küla
keskel. Aastaringelt veedame ligi
poole oma ajast just meelerahu
pakkaval Vainupeal. Kahetunni-
sed edasi-tagasi sõidud on kuju-
nenud tavapäraseks. Nii-öelda „alt
lõunast ülespoole“ tulemised ala-
ti ka peresiselt väga oodatuks.
Möödunud aasta alguses puh-
kenud koroona pandeemia andis
meile võimaluse varasemast veelgi
rohkem end eluga maal nii füüsi-
selt kui ka vaimselt siduda. Ise en-
dale tööandjaks olles olen saanud
ajakasutust vastavalt vajadusele
mugavalt planeerida.

Talgupäevad, ühisüritused,
kontserdid ja muud kogunemised
panevad paika meie pere käimi-
sed. Mees nagu orkester, on mulle
öeldud, sellel on võlude kõrval ka
paraku oma valud. Ei saa salata,
et vahel tuleb ette pingelisemaid
perioode, kus sündmusi, koosole-
kuid, laual olevaid plaane ja ellu
viimist vajavaid projekte on roh-
kem kui ära jõuab teha. Mõistmine

on tihtipeale nõudnud
omajagu sisekaemust ja
töötamist eneseteadlik-
kuse suurendamise ni-
mel. Miks olen võtnud
vaevaks Vainupea külas
ja pühakojas toimuvat
vabatahtlikult eest veda-
da? See on igas mõttes
suuremaks inimeseks
kasvamise teekond, mis
on esitanud väljakutseid
nii oma oskuste ja tead-
miste võtmes kui ka, mis
peamine, peredünaami-
kale mõeldes. Kasvu-
ruumi on selles osas veel
küllaga. Kindlasti peab
paika, et inimene kogeb
ja seeläbi õpib kogu oma
elu.

Kahe väikelapse,
Joosepi (4-aastane) ja
Otto (1,5-aastane) ak-
tiivse isana saan olla tä-
nulik, et mu järeltul-
ev põlvkond saab üles sirguda õuna-
puude ja porgandipeenarde vahel,
metsloomi vaadeldes ja nende jäl-
gi tuvastades, rannaliival mängides
ja merevees sulistades, mustika-
metsades ringi hulkudes ning juba
väga noorest peast kogukondlikus
tegevuses kaasa lüües. Lastele on
need kõik hindamatud vahetud
kogemused. Elu maal, loodusega
käsikäes, on kordades mitmekül-
sem ja vaheldust pakkuvam kui
betoonitornide rägastikus kiirus-
tades see kunagi olla saaks. Võt-
tes selle kõrvale veel ka turvalise
ja hästi hoitud elukeskkonna, kus
kogukonna liikmed teineteisega
arvestavad, ei olegi rohkem mida-
gi tahta.

Ei väsi lõpetuseks julgustamast
oma toredas kogukonnas pead
tõstma ning kaasteelistega häid
ideid ellu viima. Hea on elada seal,
kus inimesed märkavad, hoolivad
ja tegutsevad. Olgem hoitud ja pü-
sigem terved!

Mario Luik
Vainupea külaelanik

Küünlapäev

Küünlamarjapäev on
talvepoolituspüha. Siis
lõuakse talve süda lõh-
ki, kõrred hakkavad
lund vihkama ja karu pöörab teise
külje. Pool inimeste ja loomade

toidust peab veel järgi olema, on
pudrupäev. Algab kevade ootus.

Sel ajal on meie esivanemad
oluliste sündmuste kaunistami-
seks ise rasvaküünlaid valanud,
olgu need pulmad või matused.

Elav tuli usuti mõju-
tavat inimesi, taimi ja
loomi. Arvati, et jõulu-
õhtul ja nääriöö ei või
lasta küünlavalgusel
langeda põllule, sest
muidu põleb vili sealt
ära.

Läänekirikus tähis-
tatakse küünlapäeval
Maarja puhastamise
püha, idakirikus Jee-
suslapse esimest temp-

lissetoomist tema 40-ndal elupäe-
val. Püha tähistamine algas juba 4.
sajandil Bütsantsis. Legendi järgi
süttinud Jeesuslapse kirikusse vii-
misel küünlad iseenesest. Siit ongi
küünlapäev oma nime saanud.

Keskajal valati küünlapäevaks
eriti suur küünal kui Kristuse ko-
halolu nähtav märk. Küünlavalgus
tähistab pühadust olles mate-
riaalse ja vaimumaailma ühenda-
jaks. Kirikus sümboliseerib küü-
nal Kristust kui maailma valgust.
„Mina olen maailma valgus. Kes
järgneb mulle, ei käi pimeduses,
vaid tal on elu valgus“, ütleb Jee-
sus. (Jh 8:12)

Tia Vene
EELK Käsmu koguduse jutlustaja

KOGUDUSTE KONTAKTID JA INFO

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Rakvere mnt 1b, Haljala, 45301 Lääne-Virumaa.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273,
ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatusesimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a E552200221028664113

SA Esku Kabel

(EELK Haljala kogudus)
Vello Väinsalu, vellovainsalu@gmail.com, tel 504 7916.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
a/a E942200221046039021

EELK Ilumäe kogudus

reg kood 80208231
Ilumäe küla, Haljala vald 45414 Lääne Virumaa
Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson,
tel 5 345 8594, e-post: mlerikson@gmail.com
Juhatusesimees Oie Alt, tel 5809 1356,
e-post: ilumae@eelk.ee
Ilumäe kalmistuvaht Anne Sambla, tel 5341 8156
a/a EE241010502001277003
Oreli remondi toetuseks:
a/a EE021010031313678227
Annetus tornkella heaks:
a/a EE02 1010 0313 1367 8227
facebook.com/ ilumae kirik/

EELK Käsmu kogudus

reg kood 80210148
Laane tee 4, Käsmu, Haljala vald
45601 Lääne-Virumaa
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800,
urmas.karileet@eelk.ee
Juhatusesimees Heino Laanemets, tel 517 9359
A/a EE861010502018079003

Vainupea kabel

Vainupea küla Haljala vald 45446 Lääne-Virumaa
a/a: EE392200221058315555
Mario Luik Vainupea küla selts MTÜ tel 5 559 8316
e-post: marioluik@gmail.com www.vainupea.ee

Sakussaare Metodisti kogudus

Sakussaare küla Haljala vald 45438
Lääne-Viru maakond
a/a EE092200221018330949
Pastor Hans Lahi

Ilumäe torni- kellad helisema!

Ilumäe kiriku kellasüsteemi korrastamine ja
elektrifitseerimine toimub kolmes etapis. Kogu
projekt läheb maksma ligi 19 000 eurot. Esime-
se etapis paigaldati jaanuaris tervele väiksema-
le kellale löögivasar koos tarvikutega, tänu millele
saab kella edaspidi tööle panna torniruumi esimesel
korrusel asuvast juhtpuldist. Esimese etapi tööde
maksumuseks on 4542 eurot ja seda on rahastanud
Haljala vald.

Tööde teises etapis tellitakse Hollandi kellatöö-
kojast mõranenud kella asemele uus kell, mille val-
mistamine maksab 6700 eurot. Tänu Palmse Möisa-
le ja kontserdisarja „Klaaspärlimäng“ korraldajatele
on uue kella valmistamiseks vajalik algkapital hea-
tegevusena juba annetatud.

Kolmandas etapis valmistatakse ja paigaldatakse
vajaminevad lisatarvikud, häälestatakse süsteemid,
misjärel saamegi kuulata kaunist kahekõlalist kella-
mängu.

Kellaehituse projekti koostaja ja teostaja on Too-
mas Mäevali, kes alates 2007. aastast on tornikelli
helisema pannud juba paljudes Eestimaa kirikutes.

Hea ligimene! Toeta sinagi uue tornikella
valmistamist. Oma annetuse saad anda
EELK Ilumäe koguduse arveldusarvele
EE02 1010 0313 1367 8227 SEB pangas.
Märksõna: annetus tornikella heaks.

Foto: T. Vene